

بررسی رابطه روند تکاملی انسان با معماری بومی و میزان رضایتمندی از یک اثر معماری

آرش ناصرپور^{۱*}، سمیه بی طرف^۲

۱. دانشجوی کارشناسی ارشد، گروه معماری، موسسه آموزش عالی علوم توسعه پایدار آریا، معماری، ایوانکی، ایران. تهران

Email: ari.naserpour@gmail.com

۲. دکتری، گروه معماری، موسسه آموزش عالی علوم و توسعه پایدار آریا، ایوانکی، ایران. تهران

Email: Ar.s_bitaraf@yahoo.com

چکیده

ریشه‌های معماری بومی هر سرزمین را می‌توان از روند تکامل انسان‌ها بررسی کرد. راز ماندگاری و احساس رضایتمندی همیشگی در معماری بومی را به دانش و تکنولوژی روز دنیا می‌شود پیوند داد تا این رضایتمندی را به صورت همیشگی در مخاطبین یک اثر معماری مشاهده کنیم. تکامل زیستی انسان از طبیعتی برخوردار است که خود الفبای وجودی معماریست. شروع و نمود این تکامل گر خورده با اثر کشاورزی آغاز می‌شود و راز ماندگاریش در دل طبیعت نهفته است. این پژوهش با هدف پی بردن به پیوند ریشه‌های معماری و تکامل انسان برای دستیابی به یک معماری با هویت، با در نظر گرفتن سبک زندگی مدرن انجام شده است. روش تحقیق توصیفی- تحلیلی و ابزار مورد استفاده، کتابخانه‌ای می‌باشد.

کلمات کلیدی: تکامل، انسان، معماری بومی، رضایتمندی، فضا، انسان، طبیعت، اقلیم، هویت، عصر کشاورزی، بافت، محله

مقدمه

با پیشرفت علم و گرایش به دیدگاه کاربردی در تمامی علوم و هنرهای موجود در طبیعت، کیفیت فضای معماری، رابطه‌ی مستقیم با میزان رضایتمندی مخاطبان گسترده آن فضا یا اثر معماری خواهد یافت.

خطوط ترسیمی که یک معمار با توجه به مطالعاتی که در راستای ایجاد یک اثر هنری یا یک بنا به نمایش عموم می‌گذارد گاه تأثیرات و بازخوردهای متفاوتی را از اثری که خود خلق کرده از کاربران و مخاطبان آن اثر دریافت می‌کند؛ این تفاوت دیدگاه‌هاست که به میزان رضایتمندی افراد از آن اثر معماری برمی‌گردد؛ و این سوال را در ذهن معمار روشن می‌کند که برداشت فنی و هنری یک اثر معماری را به رضایتمندی مخاطبان ختم کند.

در این مقاله، میزان رضایتمندی مخاطبان یک اثر معماری در راستای ویژگی‌های تکامل انسانی که خود در طول سالیان سال در وجود تمامی ما نهادینه شده است مورد نظر بوده است؛ مقاله‌ها و کتب مختلفی در زمینه‌های گوناگون معماری با موضوعاتی همچون: طبیعت، اقلیم، فرهنگ، تاریخ معماری و غیره ... به دانشجویان و عموم مخاطبان معماری عرضه شده‌اند که با کمی درنگ در ریشه‌ی این موضوعات متوجه فصل مشترکی که همه این مطالب با هم دارند می‌شویم.

فصلی که میزان رضایتمندی از بافت قدیم یک شهر یا رضایتمندی از یک اثر معماری که با طبیعت گر خورده، یا محوریت و محبوبیت یک بنای یاد بود، همه‌ی این‌ها با پیوند به سبک زندگی و پیشینه‌ی مردم و ویژگی‌های ذاتی آن‌ها در اقلیمی خاص